

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Tilsynet i henhold til grundlovens § 71
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 17. oktober 2023
Kontor: Proces- og
Insolvensretskontoret
Sagsbeh: Emil Thomas Hilligsøe
Thomsager
Sagsnr.: 2023-0032/31-0041
Dok.: 2984485

Besvarelse af spørgsmål nr. 15 (Alm. del) fra Folketingets Tilsyn i henhold til grundlovens § 71

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 15 (Alm. del), som Folketingets Tilsyn i henhold til grundlovens § 71 har stillet til justitsministeren den 19. september 2023.

Peter Hummelgaard

/

Lisbeth Gro Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 15 (Alm. del) fra Folketingets Tilsyn i henhold til grundlovens § 71:

”Mener ministrene, at minretssag.dk er anvendelig i sager, som vedrører frihedsberøvelse af psykiatriske patienter, der ønsker deres sag prøvet med henvisning til grundlovens § 71, stk. 6?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Domstolsstyrelsen, der har oplyst følgende:

”I henhold til retsplejelovens § 148 a, stk. 1, anlægges og behandles borgerlige retssager, sager om forbud eller påbud i en borgerlig sag og sager om optagelse af bevis om borgerlige krav ved anvendelse af en digital sagsportal, som domstolene stiller til rådighed. Sagsportalen er minretssag.dk.

Ifølge grundlovens § 71, stk. 6, skal lovligheden af en frihedsberøvelse udenfor strafferetsplejen, der ikke er besluttet af en dømmende myndighed, og som ikke har hjemmel i lovgivningen om udlændinge, på begæring af den, der er berøvet sin frihed, eller den, der handler på hans vegne, forelægges de almindelige domstole eller anden dømmende myndighed til prøvelse. Nærmere regler herom fastsættes ved lov.

Reglerne er fastsat i retsplejelovens kapitel 43 a om prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse.

Det følger af retsplejelovens § 469, stk. 1, at begærer den, der administrativt er berøvet sin frihed, eller den, som handler på hans vegne, at frihedsberøvelsens lovlighed prøves af retten, skal den myndighed, som har besluttet frihedsberøvelsen eller nægtet at ophæve den, forelægge sagen for byretten på det sted, hvor den, om hvis frihedsberøvelse, der er spørgsmål, har bopæl (hjemting). Sager om tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse, tilbageførsel, tvangsfiksering, beskyttelsesfiksering, oppegående tvangsfiksering og aflåsning af døre i afdelingen i henhold til lov om anvendelse af tvang i psykiatrien samt sager om tvangsindlæggelse, tilbageholdelse og tilbageførsel efter §§ 10 og 12 i lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile forelægges dog, så længe patienten ikke er udskrevet, for byretten på det sted, hvor vedkommende sygehus eller afdeling er beliggende.

Forelæggelsen for retten skal finde sted inden 5 søgnedage efter begæringens fremsættelse og sker ved fremsendelse af sagens akter med fornødne oplysninger om den beslutning, hvis

lovlighed kræves prøvet, herunder angivelse af den bestemmelse, i medfør af hvilken beslutningen er truffet, en kortfattet redegørelse for de omstændigheder, der påberåbes som grundlag for den, og henvisning til de i sagen foreliggende bevisligheder, der vil kunne have betydning for rettens afgørelse, jf. § 469, stk. 2.

Begæring om sagens indbringelse for retten efter reglerne i kapitel 43 a skal fremsættes inden 4 uger efter frihedsberøvelsens ophør. Senere fremsættelse af begæringen kan indtil 6 måneder efter frihedsberøvelsens ophør undtagelsesvis tillades af retten, når der foreligger særlig grund til at afvige fra fristen. I sager om visse typer af administrativ frihedsberøvelse regnes fristerne dog fra det psykiatriske patientklagenævns eller Tvangsbehandlingsnævnets afgørelse i sagen. Dette følger af § 469, stk. 4.

Når en sag om prøvelse af en frihedsberøvelses lovlighed i henhold til ovenstående skal anlægges på minretssag.dk, skal en medarbejder hos den myndighed, som har besluttet frihedsberøvelsen eller nægtet at ophæve den, logge ind med MitID Erhverv på minretssag.dk.

Under oprettelse af en ny sag på minretssag.dk er første procestrin, at der skal vælges sagstype ud fra en drop-down menu. Ved oprettelse af en sag om administrativ frihedsberøvelse vælges sagstypen ”Adm. frihedsberøvelse”, hvorefter følgende tekst fremgår:

”Sager om prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse efter retsplejelovens kapitel 43 a. Sagen anlægges af den myndighed, som har besluttet frihedsberøvelsen eller nægtet at ophæve den. Hvis din sag drejer sig om prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse, skal du derfor bede den myndighed, som har truffet afgørelsen, om at anlægge sagen.”

Ved andet procestrin skal parterne i sagen angives. Myndigheden skal oprette sig selv som ”Modpart” og den, der administrativt er berøvet sin frihed skal oprettes som ”Klager”. Det er påkrævet, at der er overensstemmelse mellem myndigheden/modpartens CVR-nr. og medarbejderens, der er logget ind på minretssag.dk, log-in oplysninger (MitID Erhverv), førend sagen kan anlægges.

Minretssag.dk er således anvendelig til behandling af sager efter grundlovens § 71, stk. 6, der skal anlægges som beskrevet i retsplejelovens kapitel 43 a.”